

LÄNSSTYRELSEN

Södermanlands län

Ebba Gillbrand
010-2234328

GRANSKNINGSYTTIRAND

Datum	2020-09-14	Dnr	401-4051-2020
		Doss nr	88-1-003

1(4)

Trosa kommun

trosa@trosa.se

detaljplan@trosa.se

Granskningsyttrande över förslag till översiktsplan för Trosa kommun 2020

Er beteckning Översiktsplan 2020, dnr ks 2018/182. Granskningshandlingar daterade 2020-04-07.

Förslag till översiktsplan för Trosa kommun är utställt och har inkommit till Länsstyrelsen för granskningsyttrande enligt 3 kap. 16 § plan- och bygglagen, PBL. Länsstyrelsen har lämnat samrådsyttrande den 28 februari 2020. Då översiktsplanen påbörjats före den 1 april 2020 gäller enligt övergångsbestämmelser punkt 1-4, plan- och bygglagen (2020:76), äldre bestämmelser enligt 3 kap. PBL (2010:900).

Av länsstyrelsens granskningsyttrande ska framgå om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken, MB.
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisning av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) inte är förenliga med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen har remitterat planförslaget till de statliga verk som berörs. Länsstyrelsen i Stockholms län, Energimyndigheten, Statens fastighetsverk, Post- och telestyrelsen, Svenska Kraftnät, Trafikverket och Skogsstyrelsen har inkommit med yttranden. Statens geotekniska instituts yttrande kommenteras under rubriken Hälsa eller säkerhet, risk för olyckor, översvämning eller erosion. Kopior på yttrandena överlämnas till kommunen för kännedom.

Detta granskningsyttrande ska enligt 3 kap. 20 § PBL redovisas tillsammans med översiktsplanen. Om Länsstyrelsen inte har godtagit planen i viss del ska det anmärkas i den antagna planen.

Länsstyrelsens ställningstagande

Länsstyrelsen kan komma att pröva kommunens beslut att anta detaljplaner eller områdebestämmelser enligt 11 kap. 10 och 11 §§ PBL, om de synpunkter som lämnas nedan inte beaktas i fortsatt planering.

Postadress
611 86 NYKÖPING

Besöksadress
Stora torget 13

Telefon
010-223 40 00 växel

E-post
sodermanland@lansstyrelsen.se

Organisationsnummer
202100-2262

Bankgiro
5051-8653

Faktureringsadress
FE 98
838 73 FRÖÖN

Internet
www.lansstyrelsen.se/sodermanland

2020-09-14

401-4051-2020

Rikssintressen för kulturmiljövård (3 kap. 6 § MB)

För samtliga rikssintressen; Tureholm, Trosaåns dalgång, Trosa stad och Ringsö-Hartsö, saknas tydliga riktlinjer och ställningstaganden för hur de ska tillgodoses och hur påtaglig skada kan undvikas. Kravet gäller även riksintresseområden utan omvandlingstryck, som Ringsö-Hartsö. Om översiktsplanen inte ger vägledning för hur rikssintressena kan tillgodoses ställs högre krav på efterföljande planerings- eller beslutsunderlag.

För rikssintressena Tureholm och Trosaåns dalgång har Länsstyrelsen och kommunen skiljaktiga bedömningar. Länsstyrelsen vidhåller sin uttolkning av rikssintressenas gränser eftersom de omfattar värden av rikssintresse.

Tureholm

Rikssintresset omfattar herrgårdsanläggningen med dess omgivande miljö. Översiktsplanen föreslår tre nya bostadsområden som ligger delvis inom och i anslutning till rikssintresset i norr. Länsstyrelsen menar att miljön är känslig för konkurrerande inslag och kumulativa effekter kan leda till påtaglig skada. Ny bebyggelse och exploatering inom eller i anslutning till rikssintresset kan riskera att skada rikssintresset påtagligt, om den inte underordnas befintlig bebyggelse vad gäller struktur, placering, skala (volym och höjd) och utformning. De visuella sambanden från infarten i norr med dess allé mot herrgården måste vidmakthållas liksom mot Tureholmsviken. Herrgårdsbyggnaden på sin höjd ska fortsättningsvis vara dominerande i landskapet.

Trosaåns dalgång

I översiktsplanen saknas kommunens syn på planering för att undvika påtaglig skada på rikssintresset Trosaåns dalgång i samband med omfattande planerad markexploatering inom och intill den norra delen av rikssintresset, som en följd av Ostlänkens dragning. Gällande tätorten Vagnhärad bedömer Länsstyrelsen att det är de funktionella och visuella sambanden mellan förlämnningar, liksom sambanden mellan dessa och Trosa å, som är av rikssintresse. Riksintressensspråket gäller inte Vagnhära's tätort. Det finns därför inget hinder för utveckling av tätorten under förutsättning att nyttilekott tillgodoser eller stärker sambanden mellan de värden som motiverar utpekandet. Kommunen menar att "majoriteten av föreslagna utbyggnadsområden i norra Vagnhärad är belägna utanför riksintresseområdet". Länsstyrelsen vill påminna om att även åtgärder utanför ett riksintresseområde kan påverka värdena i området negativt så att en påtaglig skada uppstår.

Trosa stad

För att rikssintresset ska tillgodoses och inte skadas ska bland annat stadens horisontlinje behållas intakt och inte utsättas för konkurrens i form av högre byggnadsverk, grundläggande stadsplanestrukturer bibehållas och kulturhistoriskt värdefull bebyggelse bevaras.

En analys och strategisk bedömning av vilka samlade, eller kumulativa effekter som redan genomförd förtätning har haft på rikssintresset Trosa stad bör göras, för att inte riskera att rikssintresset skadas genom planerad förtätning i form av kumulativa effekter. Strategiska ställningstaganden behövs inför fortsatt detaljplanering och lovgivning vad gäller placering och utformning av höga hus samt skydd av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse sett i relation till rikssintressets värden.

2020-09-14

401-4051-2020

Riksidntressen – 4 kap. MB, Natura 2000-områden (4 kap. 8 § MB)

Av planförslaget kan Länsstyrelsen inte utläsa i vilken mån ett genomförande av det samnade planförslaget kan medföra påtaglig skada på utpekade Natura 2000-områden genom kumulativ miljöpåverkan. En sådan påverkan kan exempelvis vara att spridningsvägar för växter och djur till och ifrån Natura 2000-områden skäts av. Länsstyrelsens ställningstagande får anstå till efterföljande prövning.

Miljökvalitetsnormer - Vatten

Av översiktsplanen framgår inte tydligt hur kommunen avser att följa gällande miljökvalitetsnormer. Länsstyrelsen konstaterar att översiktsplanen anger strategier för hur miljökvalitetsnormer för vatten ska efterlevas i efterkommande planering och lovgivning, men att underlag saknas för att bedöma risken för att planens genomförande medverkar till att en miljökvalitetsnorm för vatten överträds. Detta ställer högre krav på efterföljande planerings- och beslutsunderlag. Länsstyrelsens ställningstagande får anstå till efterföljande prövning.

Hälsa eller säkerhet, risk för olyckor, översvämning eller erosion

Översiktsplaner som påbörjats efter den 1 augusti 2018 ska enligt PBL redovisa kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt hur sådana risker kan minska eller upphöra.

I översiktsplanen saknas tydliga ställningstaganden avseende översvämningrisk vid skyfall och lågpunkter samt behov av hänsyn för bebyggelse liksom för att säkra viktig infrastruktur från följden av översvämning.

I översiktsplanen saknas en analys av att identifiera risken för skador på den byggda miljön samt hur de ska minska eller upphöra, vilket medför att Länsstyrelsens bedömning av frågor kopplade till klimatrelaterade risker, dvs om en bebyggelse eller byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion, får anstå till efterföljande prövning.

Länsstyrelsen kan, i avsaknad av kartbild som redogör för riskområden för ras, skred och erosion, vilket anförs av bland annat Statens Geotekniska Institut (SGI), inte bedöma förutsättningarna för lämplig mark- och vattenanvändning utifrån detta perspektiv.

Länsstyrelsens övriga synpunkter**Hushållning med jordbruksmark enligt 3 kap. MB**

Länsstyrelsen konstaterar att översiktsplanen kan medföra intrång i produktiv jordbruksmark om den genomförs. Eftersom underlag saknas att bedöma hur dessa intrång påverkar förutsättningarna för jordbruksnäringen och hushållningen av jordbruksmark behöver detta bedömas i efterföljande planering och lovgivning. Länsstyrelsens ställningstagande får anstå till efterföljande prövning.

Länsstyrelsen noterar i sammanhanget Statens Fastighetsverks yttrande.

Uttecklingsområdet Tureholmshalvön

Länsstyrelsens synpunkter i samrådet kvarstår.

2020-09-14

401-4051-2020

Upplysningar enligt annan lagstiftning

Strandskydd

Länstyrelsen upplyser om att i översiktsplanen redovisade intentioner om öppna vattenspeglar, bortröjning av vass och att tillgängliggöra strandområden för besökande kan strida mot strandskyddets syften. Prövning av sådana åtgärder, liksom för strandnära bebyggelse, får ske i kommande detaljplanläggning eller dispens från strandskyddsbestämmelserna där ytterligare underlag tas fram och de särskilda skälen för upphävande beskrivs.

De som medverkat i ärendet

Beslutet har fattats av länssarkitekt Torbjörg Sekse med planhandläggare Ebba Gillbrand som föredragande och planhandläggare Rune van den Brink som medverkande. I ärendet har företrädare för berörda enheter deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lanstyrelsen.se/dataskydd

Bilaga:

Ytranden för kännedom från andra statliga myndigheter.

Kopia till:

De statliga myndigheter som inkommit med yttrande.